

**Przedmiotowy system
oceny
z języka polskiego
w
Szkołe Podstawowej nr 29**

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

Ocenianie osiągnięć polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu oraz postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych zawartych w programie nauczania, które wynikają z podstawy programowej.

Ocenianie pełni funkcję diagnostyczną oraz klasyfikacyjną i ma następujące cele dydaktyczne:

- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego postępach w tym zakresie;
- pomoc uczniowi w rozwoju jego uzdolnień i zainteresowań;
- motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce;
- dostarczenie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia;
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.

I. KRYTERIA OCENIANIA

A. Dyktanda

Przy ocenianiu dyktand uwzględniamy stopień trudności ortograficznej. W zależności od tego nauczyciel może modyfikować przedziały punktowe. Uwzględniamy też uczniów z dysortografią.

Ilość błędów	ocena
0	6 (cel)
1	5 (bdb)
2	4 (db)
3-4	3 (dst)
5-6	2 (dop)
7 i więcej	1 (ndst)

B. Testy

100%	6
90% - 99%	5
75% - 89%	4
50% - 74%	3
30% - 49%	2
0% - 29%	1

Przy ocenianiu testów nauczyciel również może uwzględnić stopień trudności i zmodyfikować przedziały punktowe.

II. OBSZARY AKTYWNOŚCI PODLEGAJĄCE OCENIANIU

1. Wypowiedzi ustne:

- kilkudzaniowa wypowiedź;
- dialog;
- opowiadanie;
- recytacja;
- prezentacja;
- głos w dyskusji;
- czytanie tekstów

2. Wypowiedzi pisemne:
  - odpowiedź na pytania;
  - rozwiązanie wskazanych zadań, wykonanie ćwiczeń;
  - redagowanie tekstu użytkowego: zawiadomienie, przepis, instrukcja, reklama, zaproszenie, ogłoszenie;
  - redagowanie dłuższych form wypowiedzi: opowiadanie, opis, sprawozdanie, list prywatny i oficjalny, notatka w formie planu, wykresu, tabeli, streszczenie, charakterystyka
3. Sprawdziany pisemne, kartkówki:
  - sprawdzian z kształcenia literackiego (w formie testu);
  - jeden test gramatyczno – ortograficzny;
  - test podsumowujący wiadomości i umiejętności z większej partii materiału;
  - praca stylistyczna;
  - kartkówki;
  - dyktanda
4. Zadania praktyczne:
  - niewerbalne wytwory pracy: album, słownik, karta pracy, mapa, plakat, przekład intersemiotyczny, słuchowisko, film.
5. Prace domowe
6. Wkład pracy i zaangażowanie:
  - przygotowanie do lekcji;
  - systematyczność w odrabianiu prac domowych;
  - udział w lekcji, aktywność
7. Aktywność pozalekcyjna i pozaszkolna:
8. - udział w akademiach, przedstawieniach;
  - konkursy szkolne;
  - wykonanie dekoracji;
  - czytelnictwo;
  - przynależność do kół zainteresowań i aktywność

III. NARZĘDZIA I CZAS POMIARU OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Pomiar osiągnięć uczniów odbywa się za pomocą następujących narzędzi:

1. Stylistyczne prace klasowe – minimum 2 w ciągu roku (ilość prac pozostawiona do decyzji nauczyciela, zależeć będzie szczególnie od omawianych lektur i predyspozycji zespołu klasowego).
2. Sprawdziany gramatyczne.
3. Testy ze znajomości lektur.
4. Testy z czytania ze zrozumieniem.
5. Sprawdziany kompetencji pod koniec każdego semestru.
6. Dyktanda.
7. Prace domowe.
8. Odpowiedzi ustne i wygłaszanie tekstów z pamięci.
9. Obserwacja ucznia:
  - przygotowanie do lekcji;
  - aktywność;
  - praca w grupie.
10. Aktywność polonistyczna poza lekcjami j. polskiego (udział i bardzo dobre wyniki w konkursach).

IV. ZASADY OCENIANIA BIEŻĄCEGO

- Prace klasowe są obowiązkowe. Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową z przyczyn losowych, powinien ją napisać w terminie dwutygodniowym od powrotu do szkoły.
- Praca klasowa jest zapowiedziana tydzień wcześniej i omówiony jest jej zakres.
- Każdą ocenę niedostateczną z pracy klasowej można poprawić. Poprawa pozostałych ocen odbywa się za zgodą nauczyciela. Poprawa jest dobrowolna w ciągu tygodnia od rozdania prac i tylko jeden raz. Obie otrzymane oceny są wpisywane do dziennika.
- Warunki poprawy ustala każdy nauczyciel indywidualnie.
- Wypracowania klasowe rozpatrywane są na poziomie: merytorycznym, kompozycyjnym, językowym oraz poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej.
- Sprawdzone i poprawione prace nauczyciel oddaje w terminie nieprzekraczającym dwóch tygodni.
- Krótkie (15 – 20 min.) sprawdziany są również obowiązkowe, jednak nie muszą być zapowiadane i nie podlegają poprawie.
- Po dłuższej nieobecności w szkole uczeń ma prawo do uzyskania dodatkowego czasu na nadrobienie zaległości.
- Nauczyciel może zaproponować uczniom dodatkowe, nieobowiązkowe prace domowe jako propozycję poszerzenia wiadomości i umiejętności. Za taką pracę uczeń może otrzymać ocenę dodatkową.
- Prace domowe należy systematycznie i starannie odrabiać. Uczeń może zgłosić dwa razy w semestrze nieprzygotowanie do lekcji i to na początku zajęć. Nieodrobioną pracę powinien uzupełnić na następną lekcję.
- „Usprawiedliwione nieprzygotowanie” do lekcji nie dotyczy zapowiedzianej wcześniej pracy klasowej.
- Na każdą lekcję trzeba przynosić zeszyt, podręcznik, ćwiczenia.
- Zeszyt należy prowadzić starannie. Za prowadzenie zeszytu, jego estetykę i jakość wykonywanych prac nauczyciel może wystawić oceny.
- Oceniane będą też recytacje wierszy, czytanie tekstów z podręcznika, aktywność na lekcji, prace domowe, znajomość lektur. Ponadto oceny z prac stylistycznych pisanych na lekcji, sprawdzianów z gramatyki, testów literackich, kartkówki, dyktand..
- Jeśli uczeń jest nieobecny w szkole, musi uzupełnić, nauczyć się i znać wszystkie poznawane wiadomości.
- Osiągnięcia uczniów w konkursach przedmiotowych (na szczeblu wojewódzkim) mogą być podstawą do wystawienia śródrocznej lub końcoworocznej oceny celującej.
- Prace klasowe przechowuje się do końca roku szkolnego. Uczeń i rodzice mają prawo wglądu do prac.
- Nauczyciel co najmniej dwa razy w roku może sprawdzić zeszyt przedmiotowy ucznia, uwzględniając sposób prowadzenia zeszytu, systematyczność i jakość wykonywania prac domowych.
- Przy wystawianiu oceny semestralnej lub końcoworocznej największą wartość mają sprawdziany, klasówki, a następnie kartkówki, wypracowania i odpowiedzi ustne.

V. KRYTERIA OCENIANIA PRAC STYLISTYCZNYCH

WYMAGANIA PODSTAWOWE

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- zachowuje tylko elementy określonej formy;
- kompozycja wyraźnie zakłócona, np. zbyt długi wstęp;
- rozumuje chaotycznie, brak spójności logicznej tekstu;

- niezupełnie właściwie zrozumiał temat i nie wyczerpał go (interpretacja typowo odtwórcza, brak samodzielnego wnioskowania);
- popełnia błędy w odtwarzaniu wiadomości;
- powierzchownie zna materiał rzeczowy (dużo ogólników);
- posiada ubogie słownictwo;
- wpływy języka mówionego na strukturę wypowiedzi;
- popełnia liczne błędy składniowe i fleksyjne, ale niewykluczające zrozumienia treści;
- popełnia poważne błędy w układzie graficznym - akapity;
- robi dużo błędów ortograficznych;
- dopuszczalne błędy interpunkcyjne;
- pismo trudno czytelne.

Ocena dostateczna:

Uczeń:

- zachowuje najistotniejsze cechy podanej formy;
- kompozycja lekko zakłócona – zachwiane proporcje;
- tok rozumowania mało przejrzysty;
- jednostronnie rozumiał temat;
- ogólnikowa znajomość materiału rzeczowego;
- słownictwo niezbyt bogate, ale umożliwiające przekazanie głównych myśli;
- sporadyczne wpływy stylistyczne języka mówionego;
- nieporadność składniowa nie utrudnia zrozumienia;
- popełnia błędy w układzie graficznym – akapity;
- robi błędy ortograficzne;
- dopuszczalne błędy interpunkcyjne;
- pismo trudno czytelne.

Ocena dobra:

Uczeń:

- zachowuje większość wymogów określonej formy i kompozycji;
- właściwe zrozumienie tematu, poprawne jego rozwinięcie;
- trafny dobór materiału rzeczowego, ale zawężony;
- wypowiedź spójna i logiczna;
- praca poprawna, ale pozbawiona oryginalności;
- dopuszczalne niewielkiej wagi błędy rzeczowe i omyłki;
- zasób słownictwa niezbyt bogaty;
- styl jednorodny;
- poprawna fleksja, dopuszczalne drobne błędy frazeologiczne i rzadkie błędy składniowe;
- układ graficzny poprawny;
- robi mało błędów ortograficznych;
- dopuszczalne rzadkie błędy interpunkcyjne;
- pismo czytelne.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

- konsekwentnie realizuje określoną formę;
- tok rozumowania swobodny;
- buduje wypowiedź kompozycyjnie spójną, przejrzystą, z elementami oryginalności;
- zachowuje właściwe proporcje między częściami pracy;
- wnikliwie interpretuje utwory;
- w pełni rozumie, właściwie ujmuje i wyczerpuje temat;
- bardzo dobrze zna materiał rzeczowy i trafnie go dobiera;

- posługuje się urozmaiconym, barwnym stylem;
- buduje wypowiedź jasną i precyzyjną;
- posługuje się bogatym słownictwem;
- sporadycznie popełnia usterki fleksyjne i składniowe;
- tworzy pracę wzorową pod względem graficznym;
- dopuszczalne sporadyczne błędy ortograficzne i interpunkcyjne;
- pismo czytelne.

Ocena celująca:

Uczeń:

- trafnie wybrał formę;
- kompozycja w pełni zgodna z formą, logiczna i uporządkowana;
- tok rozumowania swobodny i przejrzysty;
- w pełni zrozumiał i oryginalnie ujął temat;
- trafnie dobiera materiał, wykraczając poza kanon lektur;
- bardzo dobrze zna i dokonuje celnej, pogłębionej, wnikliwej i samodzielnej interpretacji materiału rzeczowego;
- posługuje się bardzo bogatym słownictwem wykraczającym poza ramy programowe;
- tworzy wypowiedź żywą i swobodną, odznaczającą się indywidualnym i obrazowym stylem;
- dopuszczalny 1 błąd ortograficzny w wyjątkowo trudnych wyrazach;
- poprawna interpunkcja.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- napisał pracę niesamodzielnie;
- napisał pracę nie na temat;
- nie zrozumiał tematu – myśli przypadkowe;
- nieprawidłowo dobrał materiał rzeczowy lub takowego nie zna;
- niezgodnie z tematem interpretuje utwór;
- brak spójności i logiczności;
- brak świadomości formy, zupełny chaos, bezład i przypadkowość;
- słownictwo bardzo ubogie;
- liczne powtórzenia;
- błędy składniowe wykluczają zrozumienie tekstu;
- styl nieporadny;
- brak świadomości sensu układu graficznego;
- wiele błędów językowych utrudniających zrozumienie tekstu;
- rażące błędy ortograficzne i stylistyczne.

VI. Ocena odpowiedzi ustnych

Oceniając odpowiedź ustną ucznia, należy uwzględnić następujące kryteria:

- poziom merytoryczny wypowiedzi,
- umiejętność przekazania wiedzy,
- sprawność wypowiedzania się,
- styl wypowiedzi, poprawność językowa,
- umiejętność odpowiedzi na pytania dodatkowe zadawane przez nauczyciela

VII. SKALA OCEN (klasyfikacyjnych śródrocznych i klasyfikacyjnych końcoworocznych)

Uczeń może otrzymać:

1. stopień celujący (6)

Uczeń wykonał większość zadań dodatkowych, a jego wiedza i umiejętności znacznie wykraczają ponad poziom programu ogólnego. Jest twórczy, aktywny i sumienny. Interesuje się przedmiotem i rozwija się indywidualnie. Wzorowo prowadzi zeszyt. Osiąga także sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

2. stopień bardzo dobry (5)

Uczeń opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności. Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i korzysta z różnych źródeł informacji. Jest samodzielny, aktywny i sumienny. Systematycznie i starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy.

3. stopień dobry (4)

Uczeń opanował treści istotne w strukturze przedmiotu i sprawnie stosuje wiadomości w sytuacjach typowych. Jest sumienny i dość aktywny. Potrafi samodzielnie wykonać typowe zadania. Systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy.

4. stopień dostateczny (3)

Uczeń opanował najważniejsze treści przedmiotowe oraz posiada proste, uniwersalne umiejętności rozwiązywania problemów typowych o średnim stopniu trudności. Jest dość sumienny i raczej aktywny. Prowadzi zeszyt przedmiotowy.

5. stopień dopuszczający (2)

Uczeń opanował treści przedmiotowe na poziomie koniecznym do dalszej edukacji. Zazwyczaj wykonuje proste, typowe zadania, a także rozwiązuje problemy o niskim stopniu trudności, powtarzające się w procesie edukacji. W miarę regularnie odrabia zadane prace, choć niektóre błędnie. Potrafi uczestniczyć w pracy na lekcji. Prowadzi zeszyt przedmiotowy z uchybieniami.

6. stopień niedostateczny (1)

Uczeń nie zdobył podstawowych wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. Nie interesuje się procesem dydaktycznym, nie uczestniczy w lekcji, jak również nie odrabia zadanych prac i lekceważy podstawowe obowiązki szkolne. Nie prowadzi zeszytu przedmiotowego.

VIII. KRYTERIA PRACY I OCENIANIA DZIECI DYSLEKTYCZNYCH

1. Kryteria dotyczą uczniów posiadających opinie z PPP.
2. Nauczyciel stara się nie oceniać głośnego czytania ucznia przy całej klasie; umiejętność tę sprawdza indywidualnie.
3. Ze względu na wolne tempo czytania i pisania nauczyciel ma prawo wydłużyć uczniowi czas pracy.
4. W ocenie prac pisemnych uczniów z dysortografią powinny być uwzględniane wartości merytoryczne pracy: stopień opanowania umiejętności i wiedzy oraz sposób jej przekazania (kompozycja, poprawność językowa, styl). Poprawność ortograficzna nie będzie decydować o ocenie z pracy, ale nie oznacza to, że uczeń nie powinien dbać o ortografię.
5. Formy sprawdzania i oceniania postępów z ortografii mogą mieć charakter dyktand z okienkiem ortograficznym, dyktand z komentarzem, pisanie z pamięci i innych ćwiczeń ortograficznych. Nauczyciel uwzględni zalecenia poradni w tym zakresie. Uczeń często nie otrzymuje oceny w dzienniku za dyktando.
6. W przypadku dysgrafii nauczyciel może akceptować pismo drukowane. W zeszytach przedmiotowych nie ocenia się estetyki pisma.
7. W przypadku prac nieczytelnych uczeń ma obowiązek głośnego ich odczytania.
8. Uczeń oraz rodzic dziecka dyslektycznego powinni systematycznie i rzetelnie pracować nad pokonywaniem trudności szkolnych.

9. W miarę możliwości powinno się zapewnić dziecku miejsce w pierwszych ławkach, blisko nauczyciela.
10. Ocena klasyfikacyjna i końcoworoczna uzależniona będzie od postępów dziecka w nauce, od jego zaangażowania i systematyczności w pracy.
11. Uczeń powinien mieć zapewnioną systematyczną pomoc w zespole dydaktyczno – wyrównawczym.

IX. SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O OCENACH

1. Nauczyciel informuje uczniów ustnie na początku roku szkolnego o wymaganiach edukacyjnych oraz systemie oceniania.
2. Oceny są wpisywane systematycznie w dzienniku elektronicznym.
3. Za odpowiedzi ustne, niektóre prace pisemne i prowadzenie zeszytu nauczyciel wpisuje oceny do zeszytu przedmiotowego.
4. Nauczyciel udziela informacji o postępach ucznia jego rodzicom w czasie wywiadówek i na życzenie rodziców w rozmowach indywidualnych oraz w czasie konsultacji czwartkowych.
5. Przed końcowosemestralnym i końcoworocznym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciel ma obowiązek poinformować ucznia i jego rodziców o przewidywanych ocenach zgodnie z procedurami określonymi w WSO.